

КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

Василь ЛУЦИК

доцент кафедри кримінального процесу та криміналістики
Львівського національного університету імені Івана Франка,
кандидат юридичних наук, доцент
lukvas@inbox.ru,

Тетяна КОРДІЯКА

аспірант кафедри кримінального процесу та криміналістики
Львівського національного університету імені Івана Франка
tanyakordiyaka@i.ua

УДК 343.133

ПОВНОВАЖЕННЯ ПРОКУРОРА, СПРЯМОВАНІ НА УСУНЕННЯ ПОРУШЕНЬ ЗАКОНУ В ХОДІ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ (ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ)

Реформування органів прокуратури, удосконалення діяльності прокурора в кримінальному провадженні, запровадження європейських стандартів прокурорської служби потребує врахування зарубіжного досвіду реалізації прокурором своїх повноважень.

Чинний Кримінальний процесуальний кодекс України (КПК України), запозичивши континентальну модель діяльності прокурора в кримінальному провадженні, водночас містить низку прогалин та суперечностей у правовому регулюванні. Вивчення досвіду польського законодавця дасть змогу виявити спільні проблеми у правовому регулюванні повноважень прокурора та можливі шляхи їх вирішення.

Дослідженню повноважень прокурора під час досудового розслідування присвятили свої праці такі науковці, як: В.С. Случевський, І.В. Глов'юк, О.М. Ларін, В.Ф. Крюков, П.М. Каркач, В.Т. Нор, Д.П. Письменний, М.А. Погорецький, В.С. Зеленецький, Л.М. Лобойко, В.М. Юрчишин. Однак у порівняльному аспекті повноваження

прокурора після прийняття КПК України в 2012 році науковцями не досліджувалися, що зумовлює потребу у вивченні зазначеного питання.

Метою статті є аналіз повноважень прокурора у кримінальному провадженні України та порівняння їх з повноваженнями прокурора в кримінальному процесі Польщі, виявлення проблем, що виникають під час реалізації прокурором своїх повноважень, та шляхів їх вирішення.

Відповідно до ч. 2 ст. 36 КПК України [1] прокурор здійснює нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням.

На відміну від законодавства України Закон Польщі «Про прокуратуру» (Закон Польщі) та польське кримінальне процесуальне законодавство (КПК Польщі) закріплюють ключову роль прокурора на стадії досудового розслідування кримінального провадження у двох формах:

– прокурор самостійно здійснює досудове розслідування;

– прокурор здійснює нагляд за досудовим розслідуванням, яке проводиться іншим уповноваженим органом (ч. 1 арт. 3 Закону Польщі) [2].

Виявивши порушення закону, прокурор зобов'язаний своєчасно вжити заходи до їх усунення, для чого використовує наступні форми реалізації своїх повноважень.

1. Внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань (ЄРДР).

Необхідно зазначити, що ця форма прокурорського реагування належить до основних повноважень прокурора щодо реалізації його обов'язку здійснення кримінального переслідування на досудових стадіях кримінального судочинства. Відповідно до українського законодавства прокурор уповноважений починати досудове розслідування за наявності підстав, передбачених законом (ст. 36 КПК України).

Згідно з параграфом 3 арт. 305 КПК Польщі прокурор видає постанову про початок слідства [3]. Видання постанови є прерогативою виключно прокурора. В ній описується вчинене діяння і його правова кваліфікація. Постанову про відмову у початку слідства або про припинення слідства видає прокурор або поліція, причому постанови, видані поліцією, затверджує прокурор. Таке затвердження фактично має превентивний характер. Таким чином прокурор контролює діяльність поліції та за потреби усуває виявлені порушення.

Кримінальне процесуальне законодавство Польщі визначає обов'язок кожного, кому стало відомо про вчинення кримінального правопорушення, повідомити про це прокурора або поліцію. Поліція негайно повинна повідомити прокурора про отримані дані щодо вчинення злочину, стосовно якого має здійснюватись слідство. Це дасть змогу прокурору за наявності підстав якнайшвидше почати слідство, щоб не допустити й усунути порушення закону.

Невідкладно після початку досудового розслідування прокурор складає за потреби план слідства або план дізнання, особливо в складних справах і справах про тяжкі злочини. При виникненні нових

обставин план необхідно удосконалювати.

2. Письмові вказівки та доручення прокурора (ч. 2 п. 4 ст. 36 КПК України).

Вказівки прокурора не є новим явищем у кримінальному процесі України. У КПК 1960 року було передбачено, що прокурор, здійснюючи нагляд за виконанням законів органами дізнання і досудового слідства, у межах своєї компетенції дає письмові вказівки про розслідування злочинів, про обрання, зміну або скасування запобіжного заходу, кваліфікацію злочину, проведення окремих слідчих дій та розшук осіб, які вчинили злочини, у тому числі щодо видачі особи (екстрадиції).

Ще в радянські часи існувала вимога, щоб усі письмові вказівки прокурора долучали до кримінальної справи. За таких обставин із матеріалів справи, з одного боку, вбачалось, чи є вказівки прокурора обґрунтованими і доцільними, а з другого, – чи достатньо серйозно поставився слідчий до виконання цих вказівок та чи повністю він їх виконав [4, с. 81].

Відповідно до п. 11.2.2 Інструкції з діловодства в органах прокуратури [5] у наглядові провадження, які заведені за кримінальними провадженнями, підшиваються копії письмових вказівок прокурора.

Щодо змісту і структури письмових вказівок прокурора, то в законодавстві це питання не врегульовано. Кожна вказівка прокурора щодо будь-яких питань має бути законною, обґрунтованою та мотивованою. У вказівках, як і в постанові, зазначається місце і час її складання; прізвище, ім'я, по батькові, посада особи, яка видала письмові вказівки; зміст обставин, які є підставами для видання вказівок, мотиви, їх обґрунтування та посилання на положення КПК України; зміст вказівок; місце та час виконання особою вказівки, можливість та порядок оскарження.

На нашу думку, вказівки прокурора мають видаватись на бланку прокуратури за підписом процесуального керівника, та містити три частини: вступну, мотивувальну і резолютивну. У вступній частині має бути зазначено місце і час видання письмових вказівок, суб'єкта, якому адре-

совані вказівки, номер кримінального провадження та права кваліфікація.

Щодо мотивувальної частини письмових вказівок, то, на наш погляд, вона є однаковою для всіх письмових вказівок і її зміст впливає із завдань прокурора як процесуального керівника та завдань кримінального провадження загалом. Вказівки видаються на підставі положення ст. 36 КПК України для всебічного, повного, об'єктивного дослідження усіх обставин кримінального правопорушення та прийняття в кримінальному провадженні законного та обґрунтованого рішення.

Резолютивна частина вказівок прокурора – це фактично зміст прийнятого процесуального рішення, зокрема, перелік конкретних дій, які повинен виконати адресат. Важливо зазначити розумний строк для виконання вказівок.

Слушною є думка В.М. Савицького, що вказівки прокурора відрізняються від його рішень (постанов) тим, що передбачають наявність виконавця. Як юридичні факти вони породжують певні процесуальні відносини між прокурором і слідчим. Вказівки можуть видаватись тільки з метою усунення порушень закону і ніяк не повинні втручатись у сферу процесуальної самостійності слідчого [6, с. 177].

Письмові вказівки прокурора – це письмовий документ, у якому прокурор визначає для слідчого обов'язкові для виконання ним у кримінальному провадженні слідчі (розшукові) дії, негласні слідчі (розшукові) дії та інші процесуальні й організаційні дії.

Прокурор дає вказівки про розслідування кримінальних правопорушень; про обрання, зміну або скасування заходів забезпечення кримінального провадження; про кваліфікацію кримінальних правопорушень; про проведення окремих слідчих (розшукових) або негласних слідчих (розшукових) дій; про об'єднання або виділення кримінальних проваджень; про розшук осіб, що вчинили кримінальне правопорушення, тощо.

Варто з'ясувати правову природу доручень і відповідно провести їх розмежування з вказівками. Сучасний тлумачний

словник української мови визначає доручення як:

- 1) дія за значенням доручати; справа, доручена кому-небудь; завдання;
- 2) документ, що дає кому-небудь право діяти від імені особи, яка видала цей документ; довіреність. Слово «доручати» тлумачиться, як покласти на когось виконання чого-небудь [7, с. 345].

Також необхідно проаналізувати положення КПК України, в яких йдеться про доручення прокурора слідчому. Такі статті непоодинокі, тоді як, наприклад, про письмові вказівки зазначено в ст. 36 КПК України, але далі в цьому Кодексі не визначено конкретних випадків їх винесення.

Зокрема, КПК України покладає на прокурора обов'язок повідомити осіб, конституційні права яких були тимчасово обмежені під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій, а також підозрюваного, його захисника про такі обмеження. Такі особи повинні бути письмово повідомлені прокурором або за його дорученням слідчим.

Під час досудового розслідування за наявності відповідних підстав може бути застосовано втручання в приватне спілкування. Якщо прокурор має намір використати під час судового розгляду як доказ інформацію, отриману внаслідок втручання у приватне спілкування або певний її фрагмент, він зобов'язаний забезпечити збереження всієї інформації або доручити слідчому забезпечити збереження (ст. 259 КПК України).

Про доручення прокурора зазначається в контексті відкриття матеріалів кримінального провадження іншої стороні. Визнавши зібрані під час досудового розслідування докази достатніми для складання обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру прокурор або слідчий за його дорученням зобов'язаний повідомити підозрюваному, його захиснику, законному представнику та захиснику особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру, про завершення досудового розслідування та надання доступу до матеріалів досудового

розслідування (ч. 1 ст. 290 КПК України). Прокурор або слідчий за його дорученням зобов'язаний надати доступ до матеріалів досудового розслідування, які є в його розпорядженні.

Про відкриття матеріалів кримінального провадження повинен бути повідомлений потерпілий. Таке повідомлення теж здійснюється прокурором або ж за його дорученням слідчим (ч. 7 ст. 290 КПК України).

У зазначених нами випадках вказане повноваження належить прокурору, але він може доручити його виконання слідчому. У КПК України не передбачено для слідчого обов'язку виконати такі дії самостійно або можливості провести їх з власної ініціативи.

Таким чином, можна сформулювати визначення доручення. Письмове доручення прокурора – це письмовий документ у формі постанови, яким прокурор покладає на слідчого, керівника органу досудового розслідування, оперативні підрозділи обов'язок (тим самим надає право) провести певні слідчі (розшукові) дії, негласні слідчі (розшукові) дії, інші процесуальні дії.

Принципова різниця між дорученням і вказівками в тому, що дії, вчинення яких вимагає прокурор від слідчого у вказівках, можуть вчинятись слідчим і без вказівки прокурора.

Наприклад, слідчий може з власної ініціативи і як уповноважений для досягнення завдань кримінального провадження провести допит свідків, підозрюваного, визнати певну особу за наявності для того підстав потерпілим у кримінальному провадженні. Вказівки прокурора про вчинення таких дій є лише проявом керівництва, спрямування і правильною організацією слідчого для забезпечення швидкого, повного і неупередженого розслідування. Водночас своїм дорученням прокурор покладає на слідчого вчинення певних дій, які він уповноважений проводити самостійно, але вважає за необхідне, щоб такі дії провів слідчий. Причини для цього можуть бути різними, переважно – це зайнятість прокурора.

Можна було б говорити також про те, що вказівки прокурора видає у тих випадках,

коли кримінальне провадження перебуває у провадженні слідчого, а доручення – коли він сам веде кримінальне провадження. Але на сьогодні КПК України не дає права процесуальному керівнику на особисте розслідування кримінального правопорушення в повному обсязі, прокурор не може сам вести провадження, він тільки є його керівником.

Варто окремо охарактеризувати повноваження прокурора доручати оперативним підрозділам проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій. Прокурор дає оперативним підрозділам тільки доручення, письмові вказівки прокурора цим підрозділам не надаються. Відповідно до ст. 41 КПК України прокурор своїм письмовим дорученням може зобов'язати оперативні підрозділи провести будь-які слідчі (розшукові) дії та негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному провадженні. Під час виконання доручень прокурора співробітник оперативного підрозділу набуває нового процесуального статусу – слідчого. Цим статусом співробітник оперативного підрозділу наділяється лише на час проведення відповідної слідчої (розшукової) дії або негласної слідчої (розшукової) дії. Співробітники оперативних підрозділів не мають права здійснювати процесуальні дії у кримінальному провадженні за власною ініціативою або звертатися з клопотанням до слідчого судді чи прокурора.

У Польщі прокурор, здійснюючи нагляд за досудовим розслідуванням, уповноважений *видавати постанови, розпорядження або доручення* (п. 4 § 3 арт. 326 КПК Польщі). Вважається, що вказане повноваження наділяє прокурора можливістю необмеженого впливу на перебіг і напрям досудового розслідування [8, с. 238].

Постановою прокурора на досудовому розслідуванні оформляються основні процесуальні рішення. Зокрема, прокурор видає постанову у разі початку слідства, відмови у його початку, припинення слідства, повідомлення про підозру, призначення експертизи, проведення обшуку, застосування майнового забезпечення.

Щодо розпоряджень прокурора, то, як зазначено у науковій літературі, проку-

рорське керівництво, що полягає в визначенні напрямів розслідування і виданні щодо цього розпоряджень, реалізується в двох формах: вказівок і консультацій [9, с. 730].

Закон Польщі «Про Поліцію» в арт. 14 покладає на поліцію обов'язок виконання доручень прокурора в межах, визначених у законодавстві. Таку межу встановлено в арт. 15 КПК Польщі, де зазначено, що прокурор як керівний процесуальний орган над поліцією має право видавати їй обов'язкові доручення, але така підлеглість поліції прокурору має суто процесуальний характер, а не адміністративний. Доручення є одним із процесуальних інструментів нагляду прокурора над досудовим розслідуванням.

Доручення є процесуальними діями іншого роду, ніж постанови і розпорядження, вони є обов'язковими саме для підвладних суб'єктів [10, с. 130]. Доручення не тягнуть за собою правових наслідків для інших учасників процесу, вимагаючи виконання тільки від органів, яким адресовані. У КПК Польщі не визначено, в якій формі повинні видаватись доручення. З огляду на обов'язковий характер доручення повинні видаватись у письмовій формі.

Доручення прокурора можуть видаватись в випадках, передбачених у законі. Закон, з одного боку, надає загальне повноваження до видання доручень (п. 4 § 3 арт. 326 КПК Польщі). Таким повноваженням володіє прокурор, здійснюючи нагляд; з другого, передбачає видання доручень в конкретних випадках (§ 1 арт. 220 КПК Польщі щодо доручення прокурора на проведення обшуку) [8, с. 629].

3. Скасування незаконних або необґрунтованих постанов нижчестоящого прокурора і слідчого.

Важливим повноваженням прокурора, яке спрямоване на усунення порушень закону, є право скасовувати незаконні та необґрунтовані постанови слідчих (п. 7 ч. 2 ст. 36 КПК України). Це повноваження дуже важливе з огляду на те, що воно, мабуть, як ніяке інше, визначає керівну суть прокурора на досудовому розслідуванні.

Прокурор має право скасовувати незаконні і необґрунтовані постанови слідчих. З урахуванням принципу єдності й централізації організації і діяльності органів прокуратури він здійснює ці повноваження. Забезпечуючи нагляд за виконанням законів органами, що здійснюють досудове розслідування, прокурори керуються встановленою ієрархією відомчих рівнів органів прокуратури, слідчих органів і органів дізнання при поширенні компетенції на об'єкти нагляду нижчестоящих прокурорів.

На наш погляд, про скасування постанови слідчого прокурор повинен виносити постанову, яка має відповідати загальним правилам, зазначеним у ст. 110 КПК України. В постанові про скасування обов'язково необхідні зазначити підстави для скасування, а також шляхи усунення допущених порушень.

Заслугує на увагу в контексті даного повноваження прокурора скасування ним постанови слідчого про закриття кримінального провадження. Відповідно до ч. 5 ст. 284 КПК України прокурор протягом двадцяти днів з моменту отримання копії постанови має право її скасувати у зв'язку з незаконністю чи необґрунтованістю. Постанова слідчого про закриття кримінального провадження може бути скасована також за скаргою заявника, потерпілого, якщо така скарга подана протягом десяти днів з моменту отримання заявником, потерпілим копії такої постанови.

Згідно з п. 6.2 наказу № 4 Генерально-го прокурора України прокурори повинні невідкладно скасовувати незаконні постанови про закриття кримінальних проваджень [11]. Вважаємо, що прокурорам слід завжди дотримуватись цього положення відомчого наказу. Процесуальний керівник не тільки має право скасовувати незаконні постанови слідчого про закриття кримінального провадження, це його прямий обов'язок. Крім того, прокурор не повинен чекати скарги від заявника чи потерпілого, а сам має прийняти відповідне рішення у разі незаконності постанови слідчого.

У Польщі прокурор наділений правом *змінювати або скасовувати постанови і розпорядження*, видані особою, яка здійснює розслідування (§ 3 арт. 326 КПК Польщі), в зв'язку з чим вказане повноваження за своїм характером спрямоване на усунення порушень закону.

4. *Ініціювання усунення слідчого від дальшого ведення досудового розслідування*, якщо він допустив порушення закону при розслідуванні справи. Прокурор, що здійснює нагляд за процесуальною діяльністю, має право усунути слідчого від подальшого розслідування справи, якщо той допустить порушення кримінально-процесуального закону. Питання про те, за які порушення закону особа підлягає усуненню, прокурор вирішує у кожному окремому випадку залежно від конкретних обставин справи і характеру порушення.

Крім того, прокурор усуває особу у разі його відводу або самовідводу. Розглядаючи відповідне клопотання, прокурор повинен ретельно перевірити його мотиви.

Якщо підстави для відводу слідчого передбачені у КПК України, то таке неефективне досудове розслідування, яке здійснюється слідчим, прокурор визначає у кожному конкретному випадку. Прокурор повинен враховувати конкретні обставини справи, дії слідчого, характер порушень, прогалин, допущених слідчим, ефективність виконання слідчим прокурорських вказівок.

В літературі зазначено, що відсторонення слідчого – це процесуальна санкція, яка застосовується за:

1) допущені порушення закону, вчинення серйозного службового злочину, який є і процесуальним порушенням, що перешкоджає подальшій участі слідчого в розслідуванні;

2) бездіяльність, затягування розслідування;

3) за безпідставну зміну запобіжного заходу стосовно підозрюваного [12, с. 110].

Позбавлення прокурора права самостійно відсторонювати слідчого від проведення досудового розслідування, безперечно, негативно впливає на ефективність здійснення прокурором функції процесуального керівництва досудовим розслідуванням. Проте, на наш погляд, відсторонення слідчого від проведення досудового розслідування має бути прерогативою керівника органу досудового розслідування, оскільки це елемент адміністративного, а не процесуального керівництва. Слідчий, який здійснюватиме розслідування, призначається керівником органу досудовим розслідуванням, ним за потреби і повинен відсторонюватись від здійснення цього обов'язку.

У законодавстві Польщі прокурор може ініціювати проведення службового розслідування щодо слідчого. Рішення прокурора, видані на досудовому розслідуванні, є обов'язковими для тих, кому вони адресовані. У разі невиконання постанови, розпорядження чи доручення, виданого прокурором, що здійснює нагляд за досудовим розслідуванням, прокурор *ініціює проведення службового розслідування*. Таке службове розслідування веде вищестояща над тим, хто не виконав вимогу прокурора, посадова особа і повідомляє про його результати прокурора [13, с. 512]. Таке право прокурора закріплено як у КПК Польщі (§ 4 ст. 326), так і в ст. 26 Закону Польщі «Про прокуратуру».

Таким чином, кримінальний процесуальний закон як України, так і Польщі наділив прокурора достатньо широким колом повноважень щодо реагування на порушення закону органами досудового розслідування. Однак прокурор Польщі має більше важелів впливу на слідчого, а отже – і на ефективність досудового розслідування, на відміну від українського прокурора, який може відсторонити слідчого тільки через керівника органу досудового розслідування.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI [із змін. і доповн. на 12 травня 2016 року] // Офіційний вісник України. – 2012. – № 37. – Ст. 1370.
2. O prokuraturze: Ustawa z 20 czerwca 1985 r. [Цrzydlo Elektryczne] / Internetowy System Aktuw Prawnych. — URL : <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19850310138>
3. Kodeks postępowania karnego: ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19970890555>
4. Жогин Н.В. Предварительное следствие в советском уголовном процессе / Н.В. Жогин, Ф.Н. Фаткуллин. – М.: Юридическая литература, 1965. – 367 с.
5. Інструкція з діловодства в органах прокуратури: наказ Генерального прокурора України від 24 лютого 2016 року № 103 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/file_downloader.html?_m=fslib&_t=fsfile&_c=download&file_id=195827
6. Савицький В.М. Очерк теории прокурорского надзора в уголовном судопроизводстве / В.М. Савицкий. – М.: Наука, 1975. – 382 с.
7. Великий тлумачний словник сучасної української мови [Текст] / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К.: Ірпінь: Перун, 2009. – 1736 с.
8. Hofmański P. Kodeks postępowania karnego. Komentarz do artykułów 297–467. Tom II / K. Zgryzek, P. Hofmański, E. Sadzik. – Warszawa: C.H. Beck, 2011. – 1100 s.
9. Strzelec P. Uwagi o nadzorze prokuratorskim sprawowanym w trybie art. 326 kodeksu postępowania karnego [Текст] / P. Strzelec // W kręgu teorii i praktyce prawa karnego: księga poświęcona pamięci Profesora Andrzeja Wąska. – Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2005. – S. 727–744.
10. Hofmański P. Kodeks postępowania karnego. Komentarz, t. I. / P. Hofmański, K. Zgryzek, E. Sadzik. – Warszawa, 2007. – 334 s.
11. Про організацію діяльності прокурорів у кримінальному провадженні: наказ Генерального прокурора України від 19 грудня 2012 року № 4гн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102
12. Кожевніков О.А. Участие прокурора в досудебных стадиях уголовного судопроизводства [Текст]: моногр. / О.А. Кожевніков; Уральская государственная юридическая академия. – М.: Волтерс Клувер, 2011. – 208 с.
13. Hofmański P. Proces karny. Zarys system: wydanie dwunaste / P. Hofmański, S. Waltos. – Warszawa: Wolters Kluwer, 2016. – 694 s.

Василь ЛУЦИК,
Тетяна КОРДІЯКА

ПОВНОВАЖЕННЯ ПРОКУРОРА, СПРЯМОВАНІ НА УСУНЕННЯ ПОРУШЕНЬ ЗАКОНУ В ХОДІ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ (ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ)

Проаналізовано повноваження прокурора, спрямовані на усунення порушень закону в ході досудового розслідування, у кримінальному процесі України та Польщі. Зроблено висновок, що кримінально-процесуальний закон наділив прокурора достатньо широким колом повноважень щодо реагування на порушення закону органами досудового розслідування. Кримінальне процесуальне законодавство України та Польщі містить низку схожих повноважень прокурора, однак Кримінальним процесуальним кодексом України зроблено крок уперед порівняно із Кримінальним процесуальним кодексом Польщі, обмеживши деякі наглядові повноваження прокурора, водночас надавши прокурору ефективні важелі впливу на хід та результати досудового розслідування.

Ключові слова: прокурор; повноваження прокурора; вказівки прокурора; доручення прокурора.

Василий ЛУЦИК,
Татьяна КОРДИЯКА

ПОЛНОМОЧИЯ ПРОКУРОРА, НАПРАВЛЕННЫЕ НА УСТРАНЕНИЕ НАРУШЕНИЙ ЗАКОНА В ХОДЕ ДОСУДЕБНОГО РАССЛЕДОВАНИЯ (ПО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВУ УКРАИНЫ И ПОЛЬШИ)

Проанализированы полномочия прокурора, направленные на устранение нарушений закона в ходе досудебного расследования, в уголовном процессе Украины и Польши. Сделан вывод о том, что уголовно-процессуальный закон наделил прокурора достаточно широким кругом полномочий относительно реагирования на нарушения закона органами предварительного расследования.

Уголовно-процессуальное законодательство Украины и Польши содержит ряд похожих полномочий прокурора, однако Уголовный процессуальный кодекс Украины сделал шаг вперед по сравнению с Уголовным процессуальным кодексом Польши, ограничив некоторые надзорные полномочия прокурора, одновременно предоставив прокурору эффективные рычаги влияния на ход и результаты предварительного расследования.

Ключевые слова: прокурор; полномочия прокурора; указания прокурора; поручения прокурора.

Vasyl LUTSYK,
Tetiana KORDIIAKA

PROSECUTOR'S POWERS TO REMEDY BREACHES OF LAW IN THE COURSE OF PRE-TRIAL INVESTIGATION (UNDER THE LAWS OF UKRAINE AND POLAND)

This article analyzes the powers of the prosecutor directed to elimination of the law violations during pre-trial investigation in the criminal procedure of Ukraine and Poland. It is concluded that the Criminal Procedural Code provides wide range of prosecutor's powers to respond to violations of the law by the pre-trial investigation bodies. Criminal procedural legislation of Ukraine and Poland fixes a number of similar powers of a prosecutor, but it is worth noting that the CPC of Ukraine took a step forward compared to the CPC of Poland, limiting certain supervisory powers of the prosecutor, at the same time providing prosecutor with effective leverage on the progress and results of pre-trial investigation.

Keywords: prosecutor; powers of the prosecutor; the orders of the prosecutor; the warrant of the prosecutor.

